

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

Q & A: Jagt på rødlistede arter

Hvad er en rødliste?

En rødliste er en artsliste med en angivelse af, hvor truede arterne på listen er. Alle arter på listen er blevet rødlistevurderet og derved henført til en rødlistekategori - enten som forsvundet (tre kategorier), truet (fire kategorier), ikke truet eller ikke vurderet (to kategorier). Rødlisten siger dermed noget om risikoen for, at arterne på listen vil uddø inden for en overskuelig fremtid. For nogle artsgrupper findes der både globale, regionale og nationale rødlistesystemer. Rødlistesystemet er udarbejdet af IUCN (International Union for Conservation of Nature).

Kilder:

IUCN Red List website, <https://www.iucnredlist.org/>

Manual til rødlistevurdering af danske arter 2013-2019, <https://dce2.au.dk/pub/TR54.pdf>

Hvad er en rødlistet art?

En rødlistet art er en rødlistevurderet art, som henføres til en af følgende kategorier på rødlisten: RE (regionalt forsvundet), CR (kritisk truet), EN (moderat truet), VU (sårbar), NT (næsten truet) eller DD (utilstrækkelige data).

Kilde:

Manual til rødlistevurdering af danske arter 2013-2019, <https://dce2.au.dk/pub/TR54.pdf>

Hvad er en truet art?

En truet art er en rødlistevurderet art, som henføres til en af følgende kategorier på rødlisten: CR (kritisk truet), EN (moderat truet) eller VU (sårbar).

Kilde:

Manual til rødlistevurdering af danske arter 2013-2019, <https://dce2.au.dk/pub/TR54.pdf>

Hvordan er sammenhængen mellem de forskellige (globale, regionale & nationale) rødlistesystemer?

Sammenhængen mellem de forskellige rødlistesystemer er udelukkende, at de er baseret på det samme system og sammenlignelige kriterier. Forskellene inkluderer blandt andet, at man på en national rødliste kun inkluderer en del af de arter, der forekommer i landet, fordi det kun er ynglende arter, der medtages på en national rødliste. Således inkluderes f.eks. overvintrende trækfugle ikke.

Hvad er formålet med at lave en dansk rødliste?

Formålet med at udarbejde en dansk rødliste er at tilvejebringe et grundlag, som kan bruges til at vurdere udviklingen og den nuværende status i naturens arts mangfoldighed i Danmark.

Kilde:

Manual til rødlistevurdering af danske arter 2013-2019, <https://dce2.au.dk/pub/TR54.pdf>

Hvem har ansvaret for at udarbejde og opdatere rødlisterne?

Globalt er det IUCN, der har ansvaret for at udarbejde og opdatere rødlisterne. BirdLife International udfører som regel arbejdet med rødlistere for fugle på globalt og europæisk plan.

At vurdere tilstanden og passe på den danske natur er en national opgave, og den danske rødliste er derfor Miljøministeriets ansvar. Det praktiske arbejde med at udvikle systemet bag den nationale rødliste, sammenstille vurderingerne i en liste og opdatere den er blevet overdraget til Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE), Aarhus Universitet.

Kilde:

Manual til rødlistevurdering af danske arter 2013-2019, <https://dce2.au.dk/pub/TR54.pdf>

Kan man drive jagt på en rødlistet art?

Ja, det kan man godt. Hverken den globale rødliste, EU's rødliste eller den danske rødliste har juridisk status i Danmark, og der er således i lovgivningen ingen specifik beskyttelse rettet mod rødlistede arter.

Kilde:

Notat fra MST til arbejdsgruppe om revidering af jagttider om rødlistearter, m.m.

Hvilke jagtbare eller potentielt jagtbare arter er rødlistet i Danmark?

NT: Skovmår, krikand, stor regnspejl, hvinand

VU: Gråsæl, hare, stor kobbersneppe, stor skallesluger, spidsand, pibeand

CR: Hjejle

Er Danmark forpligtet til at gøre noget for rødlistede arter?

Ikke direkte. Men rødlisten kan hjælpe os med at opfylde internationale forpligtelser i henhold til Biodiversitetskonventionen, som Danmark ratificerede i 1994. I Biodiversitetskonventionen indgår følgende delmål: 1. At gøre opmærksom på arter, der er forsvundne eller er truede, 2. At danne grundlag for en prioritering af naturovervågningen i Danmark, 3. At skabe en platform for naturforvaltnings- og naturbeskyttelsesarbejde nationalt og internationalt, og 4. At opfylde internationale forpligtelser over for Biodiversitetskonventionen ved regelmæssigt at offentliggøre rødlistere over naturligt forekommende, forsvundne og truede arter i dansk natur.

Kilde:

<https://bios.au.dk/raadgivning/natur/redlistframe/>

Hvad er IUCN?

IUCN (International Union for Conservation of Nature) er en verdensomspændende NGO, som arbejder for beskyttelse af naturen og de vilde dyrs bevarelse. IUCN har udviklet rødlistesystemet samt en række andre værktøjer, som anvendes til at monitorere tilstanden af vores natur og arternes bevaringsstatus.

Hvad er Danmark Jægerforbunds engagement i IUCN?

Nordisk Jægersamvirke (NJS) er medlem af IUCN, og DJ's trækvildtkonsulent Iben Hove Sørensen repræsenterer NJS i den danske IUCN-nationalkomite. Her sidder også repræsentanter fra bl.a. DOF, DN, WWF og Verdens Skove.

Hvad er sammenhængen mellem AEWA og IUCN?

Sammenhængen mellem AEWA (Vandfugleaftalen) og IUCN skal findes i 'nøglen' til Tabel 1 i AEWA's aftaletekst. Heraf fremgår det, at rødlistede arter automatisk skifter kategori, når de bliver rødlistet på IUCN's globale rødliste.

OBS! Af IUCN's egne guidelines for brug af rødlistedata fremgår det, at det ikke anses for passende at anvende rødlisten til at linke rødlistestatus og status på andre lister på denne måde.

Kilder:

AEWA's aftaletekst: https://www.unep-aewa.org/sites/default/files/basic_page_documents/aewa_agreement_text_2019_2021_final.pdf

IUCN's guidelines: <https://www.iucnredlist.org/resources/guidelines-for-appropriate-uses-of-red-list-data>

Kan AEWA tvinge nationalstater til at følge forvaltningsplaner?

Nej. AEWA er en aftale, som en række nationalstater samt EU frivilligt har tiltrådt, og det forventes naturligvis, at parterne lever op til aftalen. Men AEWA har ikke myndighed til at tvinge parterne til noget, og det er muligt for parterne at indgive reservationer med forbehold for dele af aftalen, som parterne ikke ønsker (eller har mulighed for) at leve op til.

Hvad er sammenhængen mellem rødlisten og FN's verdensmål?

Indikatoren for FN's verdensmål nr. 15.5 er rødlisteindekset. Dette indeks er baseret på samtlige arters rødlistestatus og er et udtryk for den samlede aktuelle trussel mod arterne. Indekset er sammensat således, at indekset falder, hvis arterne i gennemsnit bliver mere truede over en given periode. Tilsvarende vil det stige, hvis arterne i gennemsnit bliver mindre truede. Indekset er altså stabilt, hvis ingen arter ændrer bevaringsstatus. Der kan beregnes rødlisteindekser på såvel national som regional og global skala.

Hvor forpligtende er verdensmålene?

Direkte adspurgt svarer danske politikere typisk, at verdensmålene mest af alt betragtes som en hensigtsserklæring, og dermed er de ikke juridisk bindende eller på anden måde forpligtende.

IHS, april 2019